

NEW JUNGIAN
ISRAELI ASSOCIATION

עמותת יונגיאנית
ישראלית חדשה (ע"ר)

דף הבית

קולנוע ופסיכולוגיה אנליטית

רות שריג
סדרת הרצאות

בילדותי לא היה להורי כסף לבייביסיטר, וכך בגיל חמש נלקחתי לשני סרטים שהיו עבורי סינטים של ממש. לראשון קראו "הלפיד והחץ". הגיבור נפצע מחץ, וכדי לחטא את הפצע, שרפו

אותו באש. לילות לא נרדמתי אחרי כן מרוב פחד.

לסרט השני קראו "מכרות המלך שלמה". מיד בהתחלה דרס פיל את אחד האנשים. בהמשך התחבאתי מתחת לספסל בקולנוע "אסתר" בכיכר דיזנגוף עד אשר הורי ושאר הקהל סיימו לראות את הסרט. רב היה הסיכוי שאשנא סרטים עד סוף ימי חיי.

בכתה ז' נסעתי עם חברתי לראות את "חלף עם הרוח" בקולנוע "אסתר". כשבוני הילדה מתה, בכיתי כל כך עד שהסדרן, בעידודן של כמה גברות באולם, בקש להוציא אותי. סירבתי.

"זה רק סרט" היה משפט ששנאתי במיוחד. הבנים המתחכמים, העטופים בהיגיון הבריא שלהם כמו בשריון, היו משמיעים אותו לבנות הבוכיות. השנה קראתי בספר ראיונות עם פליני, המספר כי כשהחל לראות סרטים הייתה ההתרחשות על המסך אמיתית עבורו. הוא לא חשב שיש במאי או שחקנים. זהו מצב של תמימות ראשונית כלפי הסרט: מה שאתה רואה הוא מה שקורה באמת. לסרטים היה טעם של העיקר בחיים. הם נתנו מזון לנשמה.

באותו זמן בכל החיבורים שנתנו בכתה : קולנוע או תיאטרון, מה עדיף? היינו אמורים לכתוב שאנו מעדיפים

תיאטרון כי תיאטרון זו אמנות, וקולנוע סתם ריק וריקני.

בתיכון ראיתי שני סרטים ששינו את חיי: "החותם השביעי" של ברגמן ו"החיים המתוקים" של פליני. בהמשך אהבתי במיוחד סרטים סמליים. סרטים מחיי הלא-מודע: ברגמן, פליני, האחים טוויאני, וים וינדרס, קישלובסקי, אלן רנה, אנטוניוני, ברטולוצ'י, קורסוואה. במאים שסרטיהם מורי דרך רוחניים. ומרפאים.

אני זוכרת את הסרט הראשון שכתבתי עליו: "ג'ולייטה של הרוחות". ראיתי אותו במוזיאון תל-אביב. המבקרים כתבו שהסרט הוא אכזבה, סרט מבולבל ולא מובן. כך חשבו גם רבים מהצופים. אני הייתי בשלב מתקדם של לימודי הפסיכולוגיה, וגיליתי שג'ולייטה עוברת תהליך: ג'ולייטה בסיומו של הסרט איננה ג'ולייטה של ההתחלה. משהו חשוב קרה לה: היא התרפאה. זה הקסים אותי, גירה אותי לכתוב, להסביר, להראות.

ידיד הזמין אותי להרצות על הסרט בשיעור שלו באוניברסיטה. זו הייתה תחילת הדרך שלי, התחלה של מסע שבו פסיכולוגיה וקולנוע משתקפים זה בזה ומעשירים זה את זה. מטופלת סיפרה לי על הסרט "שם המשחק". היא אמרה לי שהגיבורה בסרט עוברת תהליך. רצתי לראות. כמעט לבד בקולנוע "ירון" על שפת הים. בדרך הביתה כתבתי את ההרצאה על פתקאות קטנות, בכל פעם שהרמזור היה אדום. כשהגעתי הביתה הייתה לי הרצאה מוכנה. אומרים שחלום הוא סרט שמוקדן לצופה יחיד שלא על פי הזמנה. עולם הקולנוע, עולם החלום, הטיפול, היו לי לשדה חוויה, לימוד, מחקר והוראה. מאז 2006 אני מלמדת קורס בשם "יונג וקולנוע". במכללת יזרעאל, והשנה במכללת אורנים. ההרצאות משולבות בקורס. בסדרת הרצאות זו שהעליתי על הכתב אני מבקשת לחלק עמכם מעט מעולם עשיר, ססגוני ועמוק – קולנוע ויונג.

בקרו ב יועלו לאתר (בכחול כבר נמצאים באתר):

יחסי מטפל מטופל

1. "פרסונה" של ברגמן. על הטיפול ההדדי. (ההרצאה נתנה לראשונה בכנס של האגודה היונגיאנית בבית דניאל (1998)
2. "דרום מזרח" של סוביילה. על חילופי תפקידים בין מטפל ומטופל. (ההרצאה נתנה במסגרת קורס פרטי על קולנוע ויונג 1996)
3. "דמות המטפל בקולנוע" בקורת על מקצוע הפסיכולוגיה בסרטים כגון: "ממפורד", "כורסא בני-יורק", "לפרק את הארי" ועוד (ההרצאה נתנה בסמינר הקיבוצים 2000).
4. טיפול הדדי – המטופל מטפל במטפל - "זליג" – וודי אלן (הרצאה בסמינר הקיבוצים 2003).
5. צל המטפל – דיוד ממש (ההרצאה נתנה לראשונה במסגרת תכנית על פסיכולוגיה וקולנוע באוניברסיטת תל-אביב 1992).

מושגים יונגיאנים בקולנוע

1. לא מודע קולקטיבי כמקור הנחייה. החלום והצל: "ג'ולייטה של הרוחות" - (ההרצאה ניתנה לראשונה במסגרת תכנית על פסיכולוגיה וקולנוע באוניברסיטת תל-אביב 1990)
2. הלא מודע הקולקטיבי, ארכיטיפ האם הגדולה וארכיטיפ האב הגדול. בסרטים: "סטיריקון", "קזנובה"

- ו"רומא" לפליני, "הציפורים" של היצ'קוק ועוד (ההרצאה נתנה לראשונה במסגרת סדנה על יונג וקולנוע במכללת סמינר הקיבוצים 2003)
3. האם הארכיטיפים והאם הפרסונאלית – כאוס – האחים טוויאני (ההרצאה נתנה לראשונה במפגש האגודה 1987 הרצליה).
4. על העצמי והכפיל - "חייה הכפולים של ורוניק" / קישלובסקי. (הרצאה הראשונה במפגש של האגודה היונגיאנית במלון דניאל 1995)
5. על אנימוס ואנימה - "מכתב מאישה אלמונית" – אופולס (במסגרת קורס על האנימוס מכללת סמינר הקיבוצים 2003)
6. על גבריות ונשיות - עיר הנשים – פליני – (מפגש החברה היונגיאנית הישראלית החדשה 2001)
7. האנימוס – "שושנת קהיר הסגולה" – וודי אלן. "נמר דרקון" – אנג לי
8. המוות ותפיסת החיים שאחרי המוות בקולנוע – בסרטים "לחלום אותך", "החיים שאחרי", "רוח רפאים", "החוש השישי" ועוד. (ההרצאה נתנה בכנס של בית הספר לפסיכותרפיה יונגיאנית 2003).
9. אנימוס ואנימה בקולנוע – חיבור עם 'הנפש האחרת' בשני סרטים: "גברים" 1985 ו"פריחת הדובדבן" 2008 - דוריס דוריי.

חלומות

1. חלומות וסרטים – השוואת סרט לחלום. בסרטים: "תותי בר" – ברגמן, "ג'וליטה של הרוחות" – פליני, "חלומות" – קורסאוה.
2. מסע בין חלומות – "תותי בר" ברגמן. (ההרצאה נתנה בכנס "המסע" של בית הספר לפסיכותרפיה יונגיאנית 2001)